

Nr 262.

Av herr **Norling**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående åtgärder för beredande av ökade möjligheter att indraga lärartjänster vid folkskoleväsendet.

Enligt det förslag till bestämmelser rörande begränsning i vissa fall av ansökningsrätten till lärartjänster vid folk- och småskolor, som framlades i särskilda sakkunnigas betänkande av den 17 december 1932, skall ansökningsrätten till vissa ledigannonserade lärartjänster vara begränsad till ordinarie och tills vidare anställda lärare från sådana av vederbörande folkskolinspektör uppgivna skoldistrikt, inom vilka övertaliga lärartjänster förekomma. Denna anordning har i huvudsak tillstyrkts av skolöverstyrelsen, och Kungl. Maj:t har föreslagit, att riksdagen måtte förklara sig icke ha något att erinra emot att bestämmelser utfärdas i huvudsaklig överensstämmelse med de sakkunnigas förslag.

Det torde böra erkännas, att den sålunda föreslagna anordningen i stort sett på ett lyckligt sätt tillgodoser de syften, man genom densamma önskar vinna. Emellertid lär det å andra sidan icke kunna bestridas, att bestämmelsernas avfattning kan i vissa hänseenden ge anledning till föga önskvärda konsekvenser för såväl skoldistriktet som de enskilda befattningshavarna. Svenska stadsförbundets styrelse har i sitt yttrande av den 10 februari 1933 påpekat bland annat, att vid städernas folkskolor ofta finnas anställda extra ordinarie lärare, som blivit väl förtrogna med arbetet vid skolorna och som haft anledning att räkna med en befordran vid uppkommen vakans. Med den begränsade ansökningsrätt, som nu tänkes genomförd, skulle en dylik befattningshavare i stad kunna få stå tillbaka för lärare från inspektionsdistriktets landsdel, till nackdel ej blott för den ifrågavarande läraren själv utan sannolikt även för undervisningen i stadens skolor.

Den sålunda påpekade följderna av de ifrågakomna bestämmelsernas på denna punkt mindre lyckliga avfattning kan givetvis förekomma icke blott i städerna utan jämväl i varje landsdistrikt, där extra ordinarie eller tillfälligtvis anställda lärare förekomma. Att från befordran utesluta dylika lärare kan icke vara förenligt med vare sig rättvisa eller billighet. Svenska stadsförbundets styrelse har helt och hållet avstyrkt de föreslagna nya bestämmelserna under förmenande att även nu gällande stadganden möjliggöra försök att få till stånd en ”indragning av tjänster som visa sig icke längre vara påkallade”. Emellertid torde de anmärkta olägenheterna utan stor svårighet kunna avhjälpas på det sättet, att i bestämmelserna inarbetas det stadgandet, att vid ledigförklaring av lärartjänst med sådan begränsad ansökningsrätt, som av de sakkunniga

föreslagits, rätten att söka den lediga befattningen städse må tillkomma jämväl ordinarie och tills vidare anställda lärare inom det skoldistrikt, varest befattningen i fråga är ledig.

Jag föreslår alltså,

att riksdagen måtte i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 154 förklara sig icke hava något att erinra emot att föreskrifter utfärdas i huvudsaklig överensstämmelse med de sakkunnigas och skolöverstyrelsens förslag, men att bestämmelserna dock böra så avfattas, att ordinarie och tills vidare anställda lärare icke i något fall avstängas från ansökningsrätt till ledigannonserade tjänster inom det skoldistrikt, dit de själva höra.

Stockholm den 7 mars 1933.

N. S. Norling.